

Vår saksbehandler Sanja Maksimovic

Vår dato
03.03.2025
Vår
referanse:
2025/245

Oppdatert
Deres
referanse:

Referat. Rådsmøte Faglig råd for helse- og oppvekstfag (FRHO)

Tid: 07.02.2025

Kl.10.00 – 13.00

Sted: Teams

Innkalt

Tonje Thorbjørnsen
Eli Sogn Iversen
Eva Aronsen
Silje Paulsen
Anne Yun Rygh
Tone Beate Trones (vara for Anders Grydland Ek)
Vibeke Scheele Moe

Ingri Bjørnevik
Einar Hanisch
Bodil Røkke
Helge Sporsheim
Andrew Cornell
Anne Lise Solbakk
Catrine Utne Pettersen
Bjørn Ivar Jenssen
Attila Amirov
Tone Hee Åker

Representerer

Fagforbundet
KS
Virke
Spekter
Utdanningsforbundet
KS

Norges frisør- og velværebedrifter (NHO)
Fagforbundet
Delta
Parat
LO Stat
Utdanningsforbundet
Skolenes landsforbund
KS (skoleeier)
KS (skoleeier)
Elevorganisasjonen
Helsedirektoratet (observatør)

Fra

Utdanningsdirektoratet

Sanja Maksimovic

Divisjon for læring og vurdering

Eirik Bertelsen

Divisjon for læring og vurdering

Forfall:

Vibeke Schelle Moe

Andrew Cornell

Bodil Røkke

1/2025	<p>Godkjenne innkalling og dagsorden, og saker til eventuelt</p> <p>Vedtak: Innkallingen og dagsorden ble godkjent.</p>
2/2024	<p>Godkjenne referat fra rådsmøte fra 4. desember 2024</p> <p>Vedtak: Rådet godkjente referatet.</p>
3/2025	<p>Erfaringer fra arbeid med implementering av VOV v/Jørgen Solvik og Marianne Knudsvik (Rogaland Fylkeskommune)</p> <p>Kort innlendingen fra rådslederen:</p> <p>Rådet er opptatt av å høre hvordan det går der ute, da rådet har vært bekymret fordi prosessen med implementering opplevdes uoversiktlig. Rådet har fokus på faget og kvalitet i faget er høyt prioritert for dette rådet og den autonome kompetente helsearbeideren. Rådet er opptatt av å høre hvilke refleksjoner dere gjøre dere om prosessen så langt.</p> <p>Hovedtrekk fra presentasjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utfordringer: Antall tilgjengelige læreplasser i helsefag. Og antall veiledere - Nasjonalt nettverk for modulstrukturert opplæring. - Verdifullt nettverk for å diskutere med andre fylkeskommuner og direktoratene om hvordan modellen skal se ut og hvordan man løser de ulike delene av det. - Utfordringer som tas opp i nettverket: Trengte en del avklaring fra direktoratene før opplæringsloven tredde i kraft. De fikk avklaringer på sentrale punkter. - Kompetansepakker kommer sent – det er enormt informasjonsbehov der ute fra mange som skal jobbe med modellen. - Gjentakende temaer som tas opp i nettverket:<ul style="list-style-type: none"> • Status for implementering og forsøksfylkene har masse erfaring • Dimensjonering av tilbud – på bakgrunn av samfunnsbehov må det må være jobb og læreplasser • Realkompetansevurdering og fastsetting av det • Sikre livsopphold

- Orienteringer fra direktorater underveis om hvordan det går – var veldig nyttige orienteringer
- **Alt i alt:** Nettverket har vært veldig viktig og nyttig for fylkeskommunene for å jobbe med å få til et bra tilbud.

Se vedlagt presentasjon.

Utdrag fra spørsmålsrunden:

Spørsmål 1: Har dere fått noen erfaring med hva aktørene synes om modellen, kandidatene, lærere og veiledere? Og er vi på rett vei?

Svar 1: Fasit ser vi om noen år. Det har vært en skepsis og derfor har man lagt vekt på å ha systematisk informasjonsrunde med NAV, opplæringskontor og bedriftene. Kommunene sa at dette skal vi prøve å bli med på, og de gjør nok så godt de kan. Denne modellen setter høye forventinger fra deltagere. Deltagere– setter pris på en mer tilpasse opplæringsmodell. Det er mer tilpasset for å oppnå sluttkompetanse og få godkjent en del gjennom realkompetansevurdering.

Spørsmål 2: Fastsetting av læretid – det møtes på utfordringer i at man ulike steder tenker regelverk ulikt. Hvordan forstår dere lov i forhold til det?

Svar 2: De tolker loven slik at det er realkompetansevurdering og gjenstående opplæringsbehov som bestemmer opplæringstiden. Men når det skal implementeres og for å beholde legitimiteten lagde de en mal som beskriver hvor mange måneder det resulterer i, de samarbeidet med bransjen og justerte malen etter tilbakemelding fra bransjen. Dette er viktig for å få innpass i bransjen.

- Noen tok opp en erfaring med at de hadde fått svar fra statsforvalter og det oppleves at ulike fylker får ulikt svar. Det gjaldt spørsmålet om alle voksne må ta denne modell – fylkene må ikke tilby VOV selv om de har det faget. Ser ut som det er en åpning for det?
- Noen refleksjoner om kapasitet i kommuner: Kapasitet i kommunen må strykes og det er noen bekymringer om hvordan vi skal klare og opprettet god kvalitet. For å kunne gi god veiledning og oppfølging, trengs det å høyere kapasitet til oppfølging.

Vedtak: Rådet takker for nyttig presentasjon av VOV, nyttige erfaringer ble delt og informasjon om hvordan implementeringen går.

4/2025

Status om arbeid med implementering av VOV v/Eirik Bertelsen (Udir)

Hovedtrekk fra presentasjon

Stort utviklingsarbeid fra start til slutt. Det har vært mange hensyn som måtte tas. Siden det er veldig nytt, har vi begrenset kunnskap og baserer oss på erfaringer fra fylkeskommunene, og har ingen fasit per nå. Men strukturert innsamling av kunnskapsgrunnlag fra høst 2025 kommer, om størrelse, gjennomføring og bruk av realkompetansevurdering – skal vi særlig følge med på.

- Trinnvis innføringstakt: Det har vi lyktes med.

- Utfordringer i innføring av ny innføring av opplæringslov – mange nye tiltaket, nye inntaksregler, mangfoldig målgruppe, nye rettigheter, ny modellen og nytt regelverk som er krevende.
- Særlige utfordringer: klarhet og forståelse av regelverk som ble fastsatt sent, ny opplæringsmodell, nytt regelverk, nye læreplaner og vurdering.
- Sentralt gitt eksamen – her valgte vi å følge anbefaling fra arbeidslivet
- Rekruttering av lærebedrifter er krevende
- Ingen raske løsninger på denne prosessen. Kommunikasjon mellom VOV og FOV er stort utviklingsarbeid rundt. Stort implementeringsarbeid som tar tid.
- Nå holder vi på med å oppdatere nasjonale retningslinjer for realkompetansevurdering.
- Vi kartla tidligere hvilke behov for støtte som trengs. Et miljø som lager støtte for læreplan og vurderingsordninger har særlig fokus.

Se vedlagt presentasjon.

Tanker og refleksjoner rundt status som ble presentert:

- Bilde over utfordringer er veldig sammenfallene. Fylkeskommunen Rogaland og Udir virker samstemte om utfordringer og prosessen virker samkjørt. Det virker som nettverket fungerer godt.
- Det ble trukket fram at nettverket som er rigget på denne måten er nytt, og autentisk for det har involvert alle partene.
- Noen reflekterte over utfordringer med NAV sitt regelverk – daglig ting som de står i er å sikre livsopphold og spørsmålet «hvem skal finansiere det for voksne»? Utfordrende.

Vedtak: Takker for presentasjon og ønsker å ha status om VOV jevnlig.

5/2025

Nytt fagbrev i obduksjonsteknikk? v/ Einar Hanisch

Intro om saken:

Behov for å ivareta gruppen som er utenfor det formelle utdanningssystemet. Trenger innspill til hvordan man kan gå videre. Dette handler om liten gruppe yrkesutøvere – det vil da si lite fag og det er uklart hvor mange det vil være snakk om.

Fra diskusjon i rådet:

- Fagskole/fordypning med det rette fagbrevet i bunnen og legitimiteten til faget.
- Hvor mange stillinger finnes det?
- Smalt området og det støttes at det er mest relevant å ha det på fagskolenivå.
- Løp til formalisering er viktig og bra, og kanskje fagskole er viktig spor.
- Se på eksempel med steriltforsyningsteknikk og smittevern
- Fagbrev eller fagskolenivå – hvilken utdanning kan det bygge på?
- Det er viktig at utfordringsbilde blir godt undersøkt og beskrevet
- Hvor jobber de som er utenfor formell kompetanse i dag? Hvor mange er det snakk om?
- Udir sender mer informasjon om endringsforslag som kan være nyttig verktøy når man skal kartlegge og beskrive utfordringsbildet.

	<p>- Kompetansen hos lærere: Det er ikke som mange som kan undervise om dette temaet på vgo-nivået.</p> <p>Vedtak: Rådet har gitt innspill til videre prosess, og rådets første anbefaling er at dette er mest relevant å ha på fagskolenivå.</p>
6/2025	<p>Orienteringer v/AU-HO og Utdanningsdirektoratet</p> <p>Ref.sak 39/2024 Utvikling av handlingsplan for digital kompetanse og infrastruktur i fag- og yrkesopplæringen - Innspill til arbeidsgruppen v/Anne Yun Rygh</p> <p>Bakgrunn for saken</p> <p>Udir viser til orienteringssak i de faglige rådene i september om kommende arbeid med en egen handlingsplan for fag- og yrkesopplæringen under Strategien for digital kompetanse og infrastruktur (SDKI). Udir jobber nå med oppfølging av 36 tiltak i strategien. I strategien er følgende to tiltak spesielt rettet mot fag- og yrkesopplæringen, begge prioritert:</p> <p>«Regjeringen vil</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Utvikle en handlingsplan for digital kompetanse og infrastruktur for fag- og yrkesopplæringen med forankring i samstyringsmodellen og partssamarbeidet.</i> • <i>Bidra til å videreutvikle ordninger som gir elever i fag- og yrkesopplæringen og aktuelle studieforberevende utdanningsprogrammer tilgang til teknologi og utstyr som benyttes i arbeidslivet.»</i> <p>Det skal utvikles fem ulike handlingsplaner, hvorav tre er særlig relevante for arbeidet med handlingsplan for fag- og yrkesopplæring;</p> <ul style="list-style-type: none"> • handlingsplan digital kompetanse skole • handlingsplan digital infrastruktur, databehandling, standard og fellesløsninger • handlingsplan informasjonssikkerhet og personvern <p>Arbeidet med disse tre planene er ikke startet opp, men prosessen med utviklingen av handlingsplan for fag- og yrkesopplæring vil måtte ses i sammenheng med disse framover.</p> <p>Udir vil i innsiktsfasen innhente erfaring og kunnskap fra pågående arbeid på europeisk nivå, f.eks. relevante rapporter fra Cedefop og erfaringer knyttet til Digital action plan 2021-27.</p> <p>Arbeidsprosess handlingsplan for fag- og yrkesopplæring (SDKI) Arbeidet med handlingsplanen for fag- og yrkesopplæringen, og forslag til framdriftsplan og prosess ble drøftet i møte med arbeidsutvalgene for de faglige rådene i møte 25. september. Se vedlagt presentasjon. Arbeidsutvalgene for de</p>

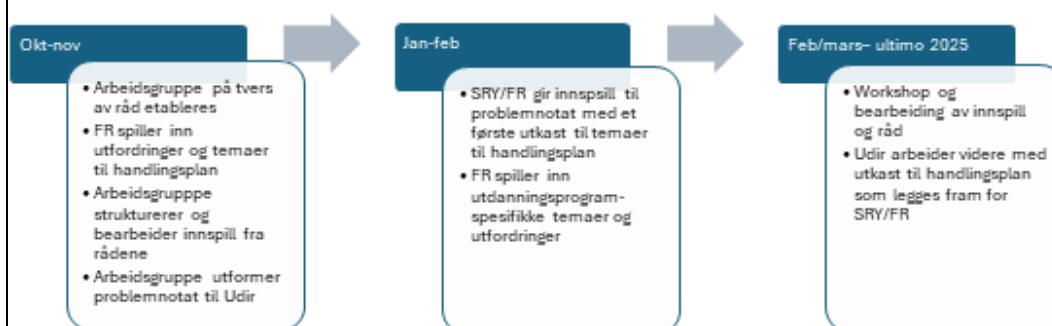
faglige rådene sluttet seg til forslag om å etablere en arbeidsgruppe på tvers av rådene.

I første fase av arbeidet blir hovedoppgaven for arbeidsgruppen å *identifisere og å lage et samlet forslag til problemnotat*. Notatet skal gi en første oversikt over temaer som ikke er dekket eller ikke er godt nok dekket i strategien, i andre eksisterende ordninger eller i pågående prosesser og i tidligere oppdrag. Arbeidsgruppen vil bygge sitt arbeid på dokumentene knyttet til strategien, utredninger, FoU-arbeid, andre pågående prosesser.

Problemnotat og et første forslag til tematisk innretning på handlingsplan for fag- og yrkesopplæringen vil legges fram for de faglige rådene og SRY for vurderinger og råd i rådsmøtet i jan./feb. 2025. Fra de faglige rådene ønsker vi spesielt innspill til temaer som er spesifikke for det enkelte utdanningsprogrammet. Innspill og råd legges deretter til grunn for arbeidet med workshop ultimo februar, hvor hovedhensikten er å drøfte innramming, avgrensning og tematisk innretning for handlingsplanen. Arbeidsgruppen bidrar til forberedelse av workshop.

Udir vil utarbeide et forslag til handlingsplan basert på forarbeidet, innspill og råd fra SRY og de faglige rådene, FKU, andre interessenter samt workshop i april. Arbeidet vil pågå gjennom 2025.

Arbeidsprosess fremover skissert;

Vedlegg:

- [Strategi for digital kompetanse og infrastruktur](#)
- [Oppdrag 2023-028 om plan for håndtering av tiltak i strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole](#)
- [Svar på oppdrag 2023-028 om plan for håndtering av tiltak i strategi for digital kompetanse og infrastruktur](#)
- [Presentasjon fra fellesmøtet mellom Udir og AU i faglige råd 25/9-24](#)

Orientering om prosessen/saken knyttet til yrkeskompetansefagene v/Udir

Med bakgrunn i de skisserte utfordringene innen yrkeskompetansefagene, rådets forrige og siste utviklingsredegjørelse, og det nyeste initiativet om endring av

	<p>opplæringsmodellen i hudterapifaget, har Udir jobbet videre med å undersøke sakene. Udir ønsker å orientere om denne prosessen.</p> <p>Det har blitt skissert en rekke med utfordringer, over flere år, i helsefagene med opplæringsmodell tre år i skole, og det har blitt foreslått en rekke med løsningsforslag. Disse fagene er ulike i struktur og innhold, størrelse og utfordringer. Per i dag har vi ikke godt nok kunnskapsgrunnlag som sier hvordan opplæringsmodellen tre år i skole fungerer. Blant annet er ikke disse fagene en del av evalueringen av fagfornyelsen.</p> <p>Udir jobber nå med å belyse utfordringer knyttet til manglende praksis og arbeidslivstilknytning i yrkeskompetanseløpene i utdanningsprogrammet for helse- og oppvekstfag. Videre ønsker vi å løfte frem mulighet for å initiere sentralt forsøk for å kunne kartlegge utfordringene ytterligere, og deretter velge ut fag hvor vi kan utprøve ulike tiltak. Rådet vil bli holdt orientert om prosessen videre.</p> <p>Vedtak: Sakene er tatt til orientering.</p>
7/2025	<p>Eventuelt</p> <p>Henvendelse vedrørende behovet for skikkethetsvurdering i helse og oppvekstutdanningene, med særlig henblikk på voksne v/Tone Hee Åker</p> <p>Behandling: Rådsmedlemmene kom med innspill.</p> <p>Vedtak: Saken om skikkethetsvurdering følges opp på et senere rådsmøte.</p>